

אמונה

"מאי טעמא דשביעתא?
אמר הקדוש ברוך הוא לישראל: זרעו שש
והשמיטו שבע;
כדי שתדעו שהארץ שלי היא" (סנהדרין ל"ט ע"א)

"אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ"
הקב"ה, עם ישראל והשבת מעידים זה על זה. ה"אחד" המשותף לשלושתם
יכול לבוא לידי ביטוי בארץ ישראל בלבד בשנת השמיטה.

ייחוד
הבורא

השמיטה מקבילה ליום השביעי, שבת.
שנת השמיטה, מזכירה לנו את ששת ימי בראשית ואת יום השבת, ושהקב"ה
הוא בורא העולם.
שתי מצוות אלה מחדדות אצל האדם את התלות שלו בקב"ה, וקבלת עול
מצוות מתוך אמונה במי שיצר את העולם ומחדשו בכל תקופה מחדש.

חידוש
העולם
זכר למעשה
בראשית

"וענין זה של יובל דומה קצת למה שנהוג לעשות במלכותא דארעא,
שלוקחין אדנות מזמן לזמן מערי הבצורות אשר לשריהם, להזכיר להם יראת
האדון, וכן הדבר הזה, שרצה השם שישבו כל קרקע לאשר לו אחוזת הארץ
ממנו ברוך הוא" (ספר החינוך מצוה ש"ל)

אדנות
הבורא

קיום עם ישראל בארץ ישראל שנה שלימה ללא עבודת האדמה, מראה על
השגחת הקב"ה עלינו. "בשביעית ניכר לכל השגחתו הנפלאה בייחוד לעמו
ישראל, בשני תבואות לא ניכר ההפרש (ההבדל) בין השגחתו בארץ ישראל
לבין שארי ארצות, מה שאין כן בשביעית, שנה שלימה בלי קציר ואסיף, אי
אפשר להתקיים בשארי אומות העולם, ורק בשביל שהוא אלוקי ישראל
המה מתקיימים" (העמק דבר שמות ל"ד, כ"ג)

השגחת
הבורא

תיקון המידות

"גיבורי כח עושי דברו" (תהילים ק"ג, כ)
רבי יצחק אמר: אלו שומרי שביעית.
למה נקראו גיבורי כח? כיון שרואה שדהו מובקרת, ואילנותיו
מובקרים, ורואה פירותיו נאכלין, וכובש יצרו ואינו מדבר. ואיזהו
גיבור, הכובש את יצרו" (תנחומא ויקרא א)

בשנה זו שהחקלאי איננו מעבד את אדמתו ופירותיו,
הוא בוטח בקב"ה ומאמין שידאג לכל מחסורו בשנת השמיטה.

אמונה
ובטחון

כי לי הארץ אל תרע עיניך בה. כי גרים ותושבים אתם עימדי אל תעשו עצמכם
עיקר" (ילקוט ש"ש פר' בהר רמז תרס"א) ימנע אדם לתלות רכושו בעצמו אלא יהיה
נכנע לפני הקב"ה.

ענוה

שלא יתנשא העשיר על העני. לכן אמרה התורה: בשנה השביעית כולם יחד,
עשיר ואביון יש להם רשות בגינות ובשדות לאכול לשובעה.

מניעת
גאווה

בשנה זו אדם מסתפק במה שהוא צריך למחייתו ואינו נזקק למותרות (בשנה
זו אסורה סחורה בפירות שביעית)
הלואות נשמטות ב"שמיטת כספים" בסוף שנת השמיטה.

להסתפק
במועט

בשנה זו מצווה החקלאי להפקיר את פירותיו ושדהו. ומכיוון שהם הפקר כל
אחד מישראל זכאי לקחת ואין בעל השדה מקבל תמורה בעדם.
בשנה זו העשיר מזדהה עם העני, ומתוך כך יעניק לו בשש השנים הבאות בעין יפה.

נדיבות,
ותרנות

לימוד תורה- בשנה זו בה אסור לעבד את האדמה מתפנה בעל השדה
ללימוד תורה ולהתעלות רוחנית במשך שנה תמימה.
קיום מצוות ה'- הקב"ה נתן לנו מצווה, ואנו חייבים לקיימה משום אהבתו יתברך

שלמות
רוחנית

תיקון העולם

"כשם שהשביעית משמטת שנה אחת לשבע שנים, כך
העולם משמט אלף שנים לשבעת אלפים שנה, שנאמר:
ז'נשגב ה' לבדו ביום ההוא, ואומר: מזמור שיר ליום השבת-
יום שכולו שבת" (סנהדרין צ"ז ע"א)

שיויון בין כל שכבות העם. אין בעלות בשנה זו על האדמה, האדמה שבה אל יוצרה. תחושות העשיר- אין חשיבות בעושר, הכל של הקב"ה, ותחושות העני- הענייות איננה תמידית.

שיוון

מצוות השמיטה גורמ לאחדות- שיד העשירים והעניים שווה בשמיטה. "וידבר ה' אל משה בה סיני לאמור... ושבתה הארץ שבת לה" (ויקרא כ"ה) מה ענין שמיטה אצל הר סיני? שעל ידי בחינת האחדות מתעורר כח קבלת התורה לבני ישראל והתורה מיוחדת לעם ישראל. (שפת אמת) בגלות היינו בודדים ומפורדים, ובארץ ישראל שבנו להיות עם. לכן חובת קיום מצווה זו דווקא בארץ (הרב קוק)

אחדות

"ואכלו אביוני עמר", השמיטה מרגילה אותנו להתחשב בנצרכים.

עזרה
לחלש

אסור לזרוק ולהפסיד פירות הקדושים בקדושת שביעית. התורה מחנכת אותנו שנתייחס בכבוד ליצירת הבורא. אשר זן את העולם כולו בטובו. הקב"ה נותן לנו פירות וירקות כדי שנהנה מהם, אסור לנו לזלזל בהם.

כבוד
לאוכל

”כִּי תִבְאוּ אֶל-הָאָרֶץ
אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
וּשְׁבֵתָה הָאָרֶץ
שִׁבְתָּ לָּהּ” (ויקרא כ”ה ב’)

”וְכִי תֹאמְרוּ, מַה נֹּאכֵל בַּשָּׁנָה
הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרַע...
וְצִוִּיתִי אֶת-בְּרַכְתִּי לָכֶם,
בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית, וְעָשִׂית אֶת
הַתְּבוּאָה, לְשֵׁלֶשׁ הַשָּׁנִים
(ויקרא כ”ה כ’-כ”א)

”וְאָכְלוּ אֲבִינִי עִמָּךְ”
(שמות כ”ג, י”א)

”וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִית,
שַׁבַּת שְׁבֻתוֹן יִהְיֶה
לְאָרֶץ” (ויקרא כ”ה ד')

”וְשֵׁשׁ שָׁנִים, תִּזְרַע אֶת
אֲרָצְךָ... וְהִשְׁבִּיעַת
תְּשֻׁמְטָנָה וּנְטִשְׁתָּה ...
שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה
מַעֲשֵׂיךָ, וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
תִּשְׁבֹּת” (שמות כ”ג י'- י"ב)

”נָתַתָּן תְּתִן לוֹ, וְלֹא
יִרַע לְבַבְךָ בְּתִתָּךְ לוֹ”
(דברים ט"ו, י')

”וְזֶה, דְּבַר הַשְּׂמֵטָה...
רַק אִם-שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע,
בְּקוֹל ה' אֶלְקֶיךָ, לִשְׁמֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה
הַזֹּאת, אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָ
הַיּוֹם” (דברים ט"ו, ה')

”וְהַשְּׂבִיעַת תִּשְׂמַטְנָה
וְנִטְשֶׁתָּה” (שמות כ"ג, י"א)

בשנה זו אדם מתפנה
מעבודת האדמה

תורה
ללימוד
זמן פנוי

מצוות ה'
קיום

**מנוחה
לאדמה**

**זאלה
גלא
שטא**

**בטחון
בקב"ה**

**שוואט
שניג שניגל**

**זכר
למעשה
בראשית**

**שוואג
שוניג
שמיכל**